

Поставени въпроси и отговорите им, свързани с Национална програма „Млади учени и постдокторанти“

Въпрос:	Отговор:
Как да назначим асистент, като имаме средства за тази година, но нямаме гаранция, че същият университет ще получи отново средства и през следващите години?	С РМС № 577/17.08.2018 г. програмата е одобрена за период от три години, което гарантира до голяма степен устойчивостта ѝ. Програмата поставя началото, а след това трябва да се търсят и други инструменти за подпомагане на младите хора, занимаващи се с наука.
Как се предвижда администрирането на програмата? Ще се сключва ли договор между консорциуми?	Съгласно текста на програмата, приета от МС, бенефициентите и техните структурни звена са пряко отговорни за изпълнението ѝ. В МОН е създадена вътрешноведомствена комисия, която ще организира, координира, контролира и наблюдава изпълнението на програмата. Комисията ще одобрява годишните отчети. След приключване на всяка година от изпълнението на програмата, комисията ще изготвя обосновано предложение за продължаване или спиране на финансиране на бенефициента.
Могат ли да бъдат назначени докторанти, отчислени с право на защита като млади учени?	Да, докато отговарят на условията за млад учен, съгласно ЗННИ, т.е. не са минали 10 години от получаването на първа магистърска степен и все още не са защитили докторска степен.
По отношение разпределението по структурни звена (факултети) и сформирание на комисия, може ли да се сформира комисия с представители на всяко звено?	Бенефициентите преразпределят получените по програмата средства между структурните си звена по правила и критерии, разработени и приети с решение на ръководните им органи. Правилата и критериите трябва да отчитат приноса на всяко структурно звено към общата научна продукция на бенефициента, да отразяват конкретната им научна специфика, както и да допринасят за постигането на индикаторите на програмата. Всяко структурно звено, получило средства по

	програмата, трябва да сформира комисия, която задължително да включва и представители на младите учени и докторантите. Комисията разработва механизъм и правила за прозрачен подбор на кандидатите, които ще участват в програмата, и определя броя и размерите на възнагражденията за младите учени и постдокторантите.
Ще участват ли младите учени в комисиите?	Комисията задължително трябва да включва и представители на младите учени и докторантите.
Ще се сключват ли договори с одобрените кандидати и има ли разработен проект на договор от МОН?	Тъй като средствата по тази програма са за възнаграждения, трябва да има договор за трудово-правни отношения по програмата съгласно действащото в страната законодателство. МОН няма да предоставя разработен проект на договор. При невъзможност за сключване на трудов договор може да се сключва граждански за изпълнение на научноизследователска дейност.
Казвате, че можем да назначаваме хора от бизнеса, а допустимо ли е назначаването на лица, които извършват преподавателска дейност?	Програмата е разработена в изпълнение на една от целите на НСРНИ (2017-2030), а именно: „привличането и задържането на талантиливи млади хора за научноизследователска работа“. Средствата по нея са за възнаграждения на хора, извършващи качествени научни изследвания независимо дали тези хора идват от бизнеса, или са били преподаватели. Договорите и възнагражденията следва да са само за извършване на научноизследователска дейност. Целта е след приключване на програмата да са постигнати индикаторите за изпълнение ѝ, а именно: • увеличаване броят на перспективните млади учени и постдокторанти, които да работят в ДВУ и НО – 25% спрямо 2016 г., за периода на изпълнение на програмата; • брой публикации в индексирани и реферирани издания с участие на млад учен и/или

	постдокторант – 400 за периода на изпълнение на програмата; • брой заявки за патенти и регистрирани патенти с участието на млади учени и постдокторанти – 45 за периода на изпълнение на програмата; • брой подкрепени млади учени (целева стойност –250) • брой финансирани грантове на постдокторанти (целева стойност – 150, от които 75 за работещи на обектите от Националната пътна карта за научна инфраструктура).
Тъй като програмата е изцяло на конкурсен принцип, може ли да кандидатстват чуждестранни граждани, специално за поддокторантските стипендии?	Да, няма ограничения в текста на програмата.
Академичните ръководства на университетите обикновено в своята кадрова политика се съобразяват с възможностите да назначават асистенти или главни асистенти, които спадат към категорията млади учени, но те са ограничени от академичната натовареност.	Може да ги назначите като специалисти с висше образование – физик, химик, биолог, но съгласно приетата програма те задължително трябва да работят в: приоритетните области на НСРНИ (2017-2030); тематичните направления на ИСИС 2020; научна инфраструктура от Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ); в проекти, финансирани от Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации; в проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ или национални научни програми.
В края на коя година се предава отчетът? След като МОН е превел средствата на 1 октомври 2018 г., това означава ли, че отчетът се предава на 1 октомври 2019 г.?	Да, периодът на отчитане на средствата е едногодишен. В програмата е записано, че до един месец след края на първата година на изпълнение на програмата бенефициентите предоставят на вътрешноеведомствената комисия в МОН подробни годишни отчети за изразходваните средства и резултатите от изпълнението на програмата.

За какъв срок може да са назначенията? За една година ли и после пак да се обяви конкурс?	Тъй като назначенията са по програмата, а тя е със срок три години, договорите трябва да са срочни според кадровата политика на организацията бенефициент.
В текста няма разпределение на млади учени постдокторанти, както ние преценим ли?	Да, по Ваша преценка. Бенефициентите сами определят броя и размера на възнагражденията за младите учени и постдокторантите.
Тези 400 публикации да бъдат ли разпределени по бенефициенти, например ако един университет получава 10% финансиране, от него се искат 40 публикации или 10 публикации?	Да, постигането на показателите за изпълнение се разпределя пропорционално на получените средства от бенефициентите. При 10% от общото финансиране се очакват 40 публикации.
Има ли формула за разпределение на сумите и може ли да ни се изпрати?	Средствата по програмата са разпределени към бенефициентите пропорционално на интензивността на научната им продукция (брой публикации на учен в последните 3 години в базите данни) и брой учени, назначени на основен трудов договор.
Освен разходи за заплати за друго предвижда ли се, например за консумативи и др.?	По тази програма НЕ се предвиждат други разходи. Средствата по нея са само за възнаграждения на хора, извършващи качествени научни изследвания.
Средствата по програмата се причисляват като заплата или като стипендия? И има ли удържки върху тях?	Средствата по програмата са за възнаграждения. Назначенията трябва да се правят на трудов договор или с допълнително споразумение към съществуващ такъв, в случай че човекът вече е назначен.
Моля уточнете – възможно ли е и допълнително споразумение или по чл. 110 към основния трудов договор. Ще имаме ли ограничения в това отношение, защото има разлика. Предлагаме да се даде възможност млади учени и постдокторанти	Назначенията се извършват по решение на ръководните органи на организациите бенефициенти. Всичко, непротиворечащо на съществуващото законодателство в България, е възможно и приложимо.

(асистенти, главни асистенти, доценти), които вече са назначени на основен трудов договор в университета, да могат да бъдат назначени на втори допълнителен трудов договор по чл. 110 от КТ (допълнителен труд при същия работодател)	
Редовните докторанти, получаващи стипендия от 500 лв., могат ли да бъдат причислени към младите учени?	Да, могат да бъдат причислени към младите учени, ако отговарят на условията за млад учен, разписани в ЗННИ.
Средствата по модула „Млад учен“ могат да бъдат за новоназначени и за вече назначени, а по модула „Постдокторант“ няма такава рамка, ние ли преценяваме как да разпределим средствата?	Организациите бенефициенти по програмата сами определят какви са техните специфични нужди от специалисти (млади учени или постдокторанти) и в зависимост от кадровата си политика и стратегията за развитие на научния потенциал могат да зададат на структурните си звена (институти и факултети) общата рамка за изпълнение на програмата (брой и размери на възнагражденията).
Може ли цялата сума да се използва за финансиране само по единият модул?	Да, съобразно нуждите и кадровата политика.
Главен асистент и доцент могат ли да се възползват от модула постдокторант? Ако не може да участва гл. ас. конкурсът се проваля.	Може, но ако отговарят на дефиницията за постдокторант в ЗННИ.
Действащите главни асистенти, млади доценти, могат ли да получават грант?	Да, ако отговарят на дефиницията за постдокторант в ЗННИ.
Какво разбира МОН под „основно месечно	Осигурителните вноски за сметка на работодателя са допустими разходи по програмата

възнаграждение“? На тези 1500 лв. минимум, които са заложи, лицето постдокторант трябва да получи като основна месечна заплата, върху които се начисляват осигурителни вноски от работодател, или в тези 1500 лв. влизат и вноските от работодател и клас? Програмата поема ли осигуровките от работодател и клас?	и са извън основната месечна заплата на постдокторанта.
Комисията към всяко структурно звено, която разработва механизма и правилата за подбор на кандидатите, от кого се назначава? А. От ректора, по предложение на ръководителя на структурното звено (декана); Б. От ръководителя на структурното звено (декана).	От ръководителя на структурното звено.
Механизмът и правилата за подбор, разработени от Комисията, за кой период следва да се отнасят? А. За периода назад във времето, отчитайки се постигнатите резултати в научната дейност от младите учени и постдокторанти; или Б. За периода напред във времето, създавайки се критерии за евентуалните бъдещи резултати в	МОН препоръчва: • комисията да разработи критерии за подбор и да прилага прозрачни правила за избор на кандидатите, които ще участват в програмата, както и да определи броя и размерите на възнагражденията за младите учени и постдокторантите. • комисията се състои от минимум трима членове и съставът ѝ да се обяви публично на интернет страницата на структурното звено. • при определяне на броя и размера на възнагражденията да се търси баланс между

научната дейност на младите учени и постдокторанти или В. И двете.	НСРНИ (2017-2030), стратегията на звеното за развитие на съответното научно направление, кадровата политика и не на последно място постигането в най-висока степен на индикативните параметри за изпълнение на програмата. • в случай на новоназначаване на млади учени и постдокторанти по програмата да се обяви конкурс и информацията за него се публикува освен на сайта на структурното звено и в съответни интернет платформи за свободни работни места. В механизма и правилата за подбор Комисията следва да включи и двата аспекта – отчитайки резултатите преди програмата, както и планиране на предстоящите резултати.
Бихте ли посочили няколко примера за обективни критерии за подбор?	Предвид разликите в двете групи „Млад учен“ и „Постдокторант“ критериите за подбор и изискванията към кандидатите са различни. Подборът може да бъде осъществен на базата на качества, удостоверени със следните примерни документи: МЛАДИ УЧЕНИ Автобиография; Диплома за завършено образование и сертификат за владене на чужд език; Мотивационно писмо, включващо и информация за области на научни интереси; Описание на досегашната научна работа на кандидата (ако е приложимо); Списък с публикации и проекти, в които е участвал (ако е приложимо); Анотация и работен план за бъдещата изследователска работа;

	g. Други материали, доказващи професионалните качества на кандидата по негова преценка; h. Награди или грамоти. ПОСТДОКТОРАНТИ Необходими документи за кандидатстване: a. Автобиография; b. Диплома за получена докторска степен и сертификат за владеење на чужд език; c. Мотивационно писмо, вклучващо и информација за области на научни интереси; d. Описание на досегашната научна работа на кандидата; e. Списък с публикации и проекти, в които е учествал, притежание на патенти (ако е приложимо); f. Участие на постдокторанта с доклади, постери, презентации в научни конференции и събития, по тематиката; f. Анотация и работен план за бъдещата изследователска работа; g. Други материали, доказващи професионалните качества на кандидата по негова преценка; h. Награди или грамоти.
С оглед на това, че в Приложение № 11 е определена възможността при назначаване на	Специалист с висше образование с доуточняваща информация, която прави препратка към съответния модул на програмата, например „химик-млад учен“ или „главен

учени по програмата да се използват длъжностни наименования от НКПД 2011, моля да посочите на кои длъжности могат да се назначават учените, като се отчете фактът, че длъжностите в университета, свързани с осъществяването на наука, са асистент, гл. асистент, доцент и професор.? Например един редовен докторант, като млад учен, на каква друга длъжност би могъл да бъде назначен освен „асистент“?	асистент-постдокторант.“
В случай че назначаването на учени по програмата следва да се осъществи на академични длъжности в университета, то могат ли лицата по програмата да бъдат назначавани без провеждането на конкурс, ако такъв е предвиден в правилника на висшето училище, или в нормативен акт?	Програмата не може да противоречи на съществуващото законодателство.
В случай че докторантите на МУ-София не заемат академична длъжност „асистент“, по която да се заплаща месечно възнаграждение по програмата, то какъв друг способ би бил приложим за заплащане на предвиденото месечно възнаграждение по програмата? Може ли да се	Могат да бъдат назначени на срочни трудови договори като специалисти с висше образование по програмата към съответния НИС и да извършват научноизследователска дейност.

склучат граждански договори за постигане на определени резултати?	
По отношение на вече работещите млади учени в университета какво трябва да е основанието за изплащане на допълнителни месечни възнаграждения? 1. допълнителен трудов договор при същия работодател; 2. споразумение към основния трудов договор за възлагане на допълнителна работа.; 3. сключване на граждански договор за извършване и постигане на определени резултати.	Варианти 1 и 2 са възможни.
Определеното възнаграждение на новоназначен млад учен (не по-малко от 900 лв.) трябва да е възнаграждението по заеманата длъжност или отделно от възнаграждението по заеманата длъжност? Допустимо ли е да се сключи граждански договор с младия учен?	Не се препоръчва сключването на граждански договор. При новозначаване на млад учен по програмата възнаграждението е само за извършване на научноизследователски дейности.
По отношение на модула „Постдокторанти“ приложими ли са правилата за работещите на длъжност „асистент“, които не са придобили	Постдокторантите трябва задължително да притежават ОНС „доктор“, докато за асистентите това не е задължително. Асистенти без докторска степен попадат в модула „Млад учен“, ако отговарят на условията съгласно ЗНИИ.

образователна и научна степен „доктор“ или тези лица попадат в модул „млад учен“?	
Определеното допустимо месечно възнаграждение за постдокторанти (не по-ниско от 1500 лв. и не по-високо от 3000 лв.) трябва да замести получаваното от тях към момента трудово възнаграждение или се явява като допълнително към основните им трудови възнаграждения? Ако се има предвид, че това са допълнителни месечни възнаграждения към основните на постдокторантите, то на какво основание трябва да бъдат изплащани? 1. допълнителен трудов договор при същия работодател; 2. споразумение към основния трудов договор за възлагане на допълнителна работа; 3. сключване на граждански договор за извършване и постигане на определени резултати.	Или допълнителен трудов договор при същия работодател, или споразумение към основния трудов договор за възлагане на допълнителна работа. Това възнаграждение не замества получаваното към момента трудово възнаграждение и се явява допълнително към основното.
Възможно ли е в групите за постдокторанти и млади учени да са включени асистенти и гл. асистенти? При нас, в университетите, няма други	Да, възможно е.

категории учени, които биха участвали в програмата. Ако има подобно ограничение, във всички университети ще останат неусвоени средства. Единствено БАН ще може да участва.	
Предвиждат ли се средства за администриране на програмата в университета? Юристите, администраторите и финансистите, които ще подготвят договорите и управлението на проекта, как ще бъдат възнаградени?	Не се предвиждат такива средства.
Ще има ли договор между МОН и ВУ по тази програма?	Не, няма да има.
Ако включим в програма "Млади учени и постдокторанти" чуждестранен гражданин, можем ли да му дадем по-висока "заплата" от обявената за български граждани?	Не, не съществува такава възможност.
За какъв минимален срок могат да бъдат ангажирани всички участници в програмата - българи и чужденци?	По преценка на организацията бенефициент.
Ако през първата година включеният постдокторант отговаря на условията за 5 г. след защита, ще отпадне ли през следващата, ако тези 5	Да.

години са вече изминали?	
При определения тригодишен срок на ННП „Млади учени и постдокторанти” (2018-2020 г.) през кой месец и коя година трябва да завърши програмата?	Програмата е с тригодишен срок на изпълнение. Стартира в края на септември 2018 г. и приключва в края на септември 2021 г.
Отпускат ли се средства за вече назначени постдокторанти (асистенти, главни асистенти и доценти) до сумите предвидени в програмата – 1500-3000 лв. или трябва да се привлекат учени работещи в частния сектор и чужбина?	В програмата могат да участват и вече назначени постдокторанти (асистенти, главни асистенти и доценти), като с тях се сключва допълнителен трудов договор при същия работодател, или споразумение към основния трудов договор за възлагане на допълнителна работа.
При назначаване на постдокторанти на академични длъжности „главен асистент” и „доцент”, какви договори трябва да се сключат и с какъв срок, когато тези длъжности се заемат чрез конкурс и избор по Закона за развитие на академичния състав в Република България и са необходими 6 месеца от обявата в ДВ до приключване на процедурата?	Назначенията трябва да се осъществяват чрез трудов договор или с допълнително споразумение към съществуващ такъв, в случай че човекът вече е назначен. Тъй като назначенията са по програмата, а тя е със срок от три години, договорите трябва да са срочни, според кадровата политика на организацията бенефициент.
При сключен договор за целия период на програмата и нефинансиране след първата година, може ли ученият да предяви съдебен иск за неспазване клаузите по договора?	Тъй като назначенията са по програмата, а тя е одобрена от МС за срок от три години, договорите трябва да са срочни. Тъй като средствата за всяка следваща година ще се одобряват след приемане на годишен отчет за предходната година, препоръчваме договори да бъдат за срок от 1 година.

Може ли да се вземе решение за кандидатстване само по единия модул от Програмата?	Организациите бенефициенти по програмата сами определят какви са техните специфични нужди от специалисти (млади учени или постдокторанти) и в зависимост от кадровата си политика и стратегията за развитие на научния потенциал могат да зададат на структурните си звена (институти и факултети) общата рамка за изпълнение на програмата (брой и размери на възнагражденията).
Трябва ли ученият да отговаря на условията за млад учен или постдокторант за целия период на програмата?	Докато изследователите отговарят на условията за млад учен или постдокторант съгласно ЗНИИ, могат да участват в програмата. След като спрат да отговарят на условията, те вече не могат да получават възнаграждения по нея.
Допуска ли се подпомагане на докторанти (в различните форми на обучение), които са на длъжност асистент? (поради липсата на правна пречка за такова съвместяване)	Да, допуска се, но в срочният им договор им по програмата трябва ясно да е записано, че ще извършват само научноизследователска работа
Ако лицето е само докторант и в договора му за обучение с университета като такъв е предвидено той да извършва и научно-изследователска дейност допустим кандидат ли е по тази програма?	По програмата трябва да има подписан отделен срочен договор за допълнителна научно-изследователска дейност. Не трябва да има дублиране на заплащане за една и съща научно-изследователска дейност.
Може ли да се изчислява почасово възнаграждение, ако лицето е на трудов договор по програмата за 2, 4 или 6 часа?	Да, може.
Ако в договора на лицето е вписана научно-изследователска и преподавателска дейност това	По програмата трябва да има подписан отделен срочен договор за допълнителна научно-изследователска дейност. Не трябва да има дублиране на заплащане за една и

приема ли се за допустима опция по програмата и допустим кандидат за подпомагане?	съща научно-изследователска дейност.
Ако асистент бъде назначен с допълнително споразумение като "учен" за определен обем научна дейност това прави ли го допустим кандидат по програмата?	Да
Постдокторанти в университетите най-често са главни асистенти, а понякога и доценти. Те са хората, които се занимават с научно-изследователската дейност. Ако в договора им това е изрично упоменато (или се сключи допълнително споразумение във връзка с тази им дейност) това прави ли ги допустими кандидати по програмата?	По програмата трябва да има подписан отделен срочен договор за допълнителна научно-изследователска дейност. Не трябва да има дублиране на заплащане за една и съща научно-изследователска дейност.